

قوتاییتی - 1

وانهی دهیهم

نوئیز

رابهری گروپ: نوئیز بکه له پیناوی تهرخانکردنی گروپه کهت و نهم بهرنامه یه ی تاماده کردنی قوتابی بو خوداوهند.

به شداریکردن

ئینجیلی یوحنا

به نۆزه به شداری بکهن (یان له پهراوی خه لوهتی رۆحی تایبهت به ههر یه کیک له ئیوه) نهو زانیارییهانه بخوینه که له یه کیک له خه لوهته روحیه کان یان له نهجمی ورد بوونه و هت لهو برکه کتیبییهانهی که بو تان ناماده کراوه (یوحنا: 4: 23 - 7: 52) له گه ل ره چاوکردنی به شدارییه کان به شیوه یه کی کورت به پینی توانا. گوئی بگرن له به ژداربوان، ههروه ها به هه والده رانه مامه لئی له گه لدا بکهن و په سه ندی بکهن، به بی ئه وهی گفتوگۆی زۆری له سه ر بکهن.

متمانهی رینمایی خودا

په نده کان: 3: 5-6

ئا هانده ری ده ر خکردن

ده ر خکردن

بخوینه: (وته کان: 6: 4-9).

گفتوگۆ بکه: ئایا گرنگی ده ر خکردنی هه ندی له ئایه ته کانی کتیبی پرۆز چیه ؟
تیبینییه کان: نهو ئایه تانهی ده رخی ده کهیت یارمه تیت ده ده ن فیرکردنی راست هه لبرێری.

با رمان

نیشانهی کتیبی	متمانهی رینمایی خودا	ئایه تی ده ر خکردن
له پشت پهراوه که بنووسه وه	پر به دڤ پشت به خودا وه ند به سه ته و به تیگه یشتووی خۆت پشت نه ستور مه به . له هه موو ریگا کانت بیناسه ، نه ویش ریچکه کان لدا راست ده کات ﴿ (په نده کان: 3: 5-6)	له سه ر پهراویک به م شیوه یه بنووسه وه .

1 پر به دل پشت به خودا به سه ته

(پشت به ستن) به خودا و اتا خودا بکه یته بنچینهی پتهوی ژیا نت، یان ژیا نتی به ته وا وه تی پیراسپی ری. ههروه ها و اتا پشتی پی به ستی بو ئه وهی رزگارت بکات و له با وه رت بو نیاتت بنی و ری به ریت بکات. باله خانه دروست نا کریت له سه ر نیو بنچینه. ههروه ها ژیا نی با وه ری به هیژ دروست نا بیت له سه ر نیو با وه ره یان به خودا. ناتوانیت ته نها به نیوهی دل ت پشت به خودا به ستی. بۆیه پیویسته هه می شه پشت به ستن به تیگه یشتنی مرۆپان رهت بکه یه وه بو شته کان و به لئین به دین به پشت به ستن به تیگه یشتنی خودا بو شته کان. مه شق بکه له سه ر بینینی شته کانی سه ر زهوی به لایه نی بینینی خودا له ئاسماندا (زه بووری 73: 16-17).

2 له هه موو ریگا کانت خودا بنا سه

چۆن ده توانین به شیوه یه کی زانستی خودا له هه موو ریگا کانا ن بناسین؟

(ئه) شه رم نه کهین که با وه ردارین، ههروه ها شه رم نه کهین له نهجمادانی کاره کان به پینی با وه رمان (مه تتا 10: 32-33).

(ب) کتیبی پرۆز بیخوینین پیش نه وهی بریاری گرنگ به دین، بزانی چیمان پی ده لیت (کردار 17: 11).

(پ) پیش نه وهی قسه بکهین یان هه ل سوو کهوت بکهین پیویسته نوئیز بکهین (نه جمیا 1: 11).

(ت) هه ول ره زامه ندی خودا به دین ستایشی بکهین له هه موو کرده وه یه کماندا (اکۆرینسۆس 10: 31).

3 خودا

رینگاکانمان
راست دهکات

(ئ) هندی جار خودا پیلان و پرۆزه کانمان سه رکه وتوو دهکات (پهنده کان 16:3).
(ب) هندی جار خودا وادهکات دوژمنه کانمان له شاستیداین له گه لمان (پهنده کان 16:7).
(پ) هندی جار خودا ده رگای داخراو و دلی کلیدراو دهکاتوه (کۆلۆسی 4:2-4).

پا

دهرکردن

بنووسه: ئایه ته کتیبیه که له سه ر کاخه زیکی سپی یان له په راوی تیبین بنووسه.

دهرخ بکه: به شیوه یکی راست ئایه ته که ده رخ بکه، متمانه ی ریئمایی خودا، (پهنده کان 3:5-6).

پیداچوونهوه: گروهه که بکه دوو بهش، هر یه که له قوتاییان دلنیا بیت له وهی هاوریکیه ئایه ته که ی دهرکرد.

وانه ی خویندنه وهی کتیبی پیروژ

بوچی من لیروم؟

بینین 21:1 - 22:6

شیوازی پینج ههنگاوی خویندنه وهی کتیبی پیروژ به کار بهینه بو شه وهی (بینین 21:1 - 22:6) پیکه وه بخوینین.

1 ههنگاوی بخوینه

بخوینه: با پیکه وه (بینین 21:1 - 22:6) بخوینینه وه. با به ریز هر که سینک ئایه تیک بخوینیتته وه تا وه کو ته واو ده بین له خویندنه وهی برکه کتیبیه که.

2 ههنگاوی بدۆزه

بیرکه ره وه: ئه و راستیه چییه که پیت وایه گرنکه له م برکه یه دا؟ ئه و راستیه چییه که چوه میشک و دلته وه له م برکه کتیبیه دا؟

بنووسه: یه که یان دوو راستی بدۆزه وه که لییان بگه یه ت. بیریان لیبکه ره وه و پاشان بیروکه کانت له په راوه که تدا بنووسه.
به شداریکردن: (پاش به سه ر بردنی هندی کات به بیرکردنه وه و نووسین، به شداری به بیروکه کانتان بکه ن). به شداری ئه و شتانه بکه یین که هه ریه کیک له ئیمه دۆزییه وه. (ته مانه ی خواره وه چه ند نمونه یه که سه باره ت به و شتانه ی که دۆزیویه ته وه. له بیرت بیت له هر گروپیکی بچوک، ته ندامانی گروهه که به شتی جیاواز به ژداری ده که ن، گرنگ نییه هاوشیوه ی یه که بن).

دۆزینه وهی 1 به لای منوه راستی گرنگ له (بینین 21:3-4) دایه. پیش ناسمان و زه وی نو، شوینی خودا له ناسمان بوو، له وکاته ی شوینی ئیمه له سه ر زه وی بوو. له گه ل شه وهی که ده توانین له خودا نزیک ببینه وه له ریگای باوه رمان به عیسا ی مه سیحی خودا وه ند، به لام تا نیستا نادیاره بو مان! به لام له پاش گه رانه وه ی عیسا ی مه سیح، ناسمانی نو له سه ر زه وی نو ده بیت، مالی خوداش له نیو گه له که ی ده بیت! به م شیوه یه، له توانامان داده بیت (وه که باوه ردار ی خودا ببینین و لیتی نزیک ببینه وه. له سه ر زه وی نو په یوه ندی له گه ل خودا گرنگترین رووداو ده بیت! په یوه ندی له گه ل خودا زۆر که سی و نزیک ده بیت. ههروه ها خودا هه موو شوینه واریکی گونا ه و نالاندن له سه ر زه وی نو ده سرپه ته وه، هه موو فرمیسکیک له چاوم ده سرپه ته وه، شوینه واری گونا ه و ره شبینیم تیمار ده کات. ههروه ها وام لیده کات له رووناک ی زانیاری و خو شی و پیروزی بژیم. رووخساری خودا ده بینم.

دۆزینه وهی 2 به لای منوه راستی گرنگ له (بینین 22:3-5). له سه ر زه وی نو، گه لی خودا به شتی زۆر گرنگ سه رقال ده بین. چونکه زه وی نو به میراتی بو یان ده بیت، ده بنه خاوه نی زه وی نو، خزمه تی خودا ده که ن له سه ر زه وی نو. چونکه ژیا نی تاهه تایی شه وه ناگه یه نیت که ئیمه تاهه تایی ته نها داده نشین به بی شه وه ی هیچ شتیک بکه یین، به لکو شه وه ده گه یه نی که ئیمه له تاهه تایی به نه جامدانی کاره هه ره گرنکه کان به سه رده بین! له گه ل هه موو باوه ردارانیتر به عیسا ی مه سیح ده بینه شانشین خودا

به میراتی بۆمان ده‌بیت به‌شپوه نویی که به ناسمانی نوی و زوی نوی دهناسریت. شهوکات له‌گه‌ل خودا خاوه‌نداریه‌تی ئەم شانشینه ده‌که‌ین، واته له‌سه‌ر زوی نوی، خزمه‌تی خودا ده‌که‌ین و هه‌موو زه‌مه‌تی و ماندووویی لاده‌چیت، هه‌روه‌ها گه‌نجینه و شکۆمه‌ندی هه‌موو گه‌لیکی بۆ ده‌به‌ین که شانشینی خودای لی پینک دیت. زوی نوی په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل خودا گرنگترین روودار ده‌بیت! په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل خودا زۆر که‌سی و نزیك ده‌بیت. هه‌روه‌ها خودا هه‌موو شوینه‌واریکی گونا‌ه و نالاندن له‌ سه‌ر زوی نوی ده‌سپه‌تیه‌وه، هه‌موو فرمیسیکیک له‌ چاوم ده‌سپه‌تیه‌وه، شوینه‌واری گونا‌ه و ره‌شبینیم تیمار ده‌کات. هه‌روه‌ها وام لیده‌کات له‌ رووناکای زانیاری و خو‌شی و پیرۆزی بژیم. رووخساری خودا ده‌بینم.

3 هه‌نگاوی هه‌ندی پرسیار بکه

بیرکه‌روه: ئەو پرسیاره‌ چیه‌ که ده‌ته‌وی ئاراسته‌ی گروپه‌که بکه‌یت سه‌باره‌ت به‌م برگه‌ کتیبیه‌؟ با هه‌ول به‌دین هه‌موو ئەو راستییانه‌ تیبگه‌ین که له‌ (بینین 21: 1 - 22: 6) ناماژه‌ی پینکراوه.

بنووسه: هه‌ول به‌ه‌وه‌ روونترین شپوه پرسیاره‌که‌ت ئاماده‌ بکه‌یت. پاشان له‌ په‌راوه‌که‌ت تو‌ماریان بکه.

به‌شداربکردن: پاش ئەوه‌ی ئەندامانی گروپه‌که هه‌ندی کات به‌ بیرکردنه‌وه و نووسین به‌سه‌ر ده‌به‌ن، داوا بکه‌ له‌ هه‌ر که‌سیک پرسیاریک ئاراسته‌ بکات).

گفتووگۆبکه: (دواتر هه‌ندی پرسیار هه‌لبژیره و هه‌ول به‌ه‌وه‌ لایمیان به‌دیه‌توه له‌ ریگای گفتووگۆکردن له‌گه‌ل گروپه‌که‌ت).

(ئه‌مانه‌ی خواره هه‌ندی نمونه‌ن ده‌رباره‌ی هه‌ندی پرسیار که له‌وانه‌یه ئەندامانی گروپه‌که‌ت بیکه‌ن، و هه‌ندی تیبینی به‌سوود بۆ به‌ریوه‌بردنی گفتووگۆ ده‌رباره‌ی پرسیاره‌کان).

1 پرسیار 1: 21) ئایا پاش گه‌رانه‌وه‌ی عیسا‌ی مه‌سیح. باوه‌رداران له‌ ناسمان ده‌ژین یان له‌سه‌ر زوی؟

تیبینییه‌کان: پاش گه‌رانه‌وه‌ی عیسا‌ی مه‌سیح، ناسمان و زوی ئیستا لاده‌چیت و ناسمانیک و زویه‌کیتر ده‌بیت. باوه‌رداران په‌یوه‌ندییه‌کی ته‌واویان له‌گه‌ل خودا ده‌بیت و له‌گه‌لی ده‌ژین له‌سه‌ر زوی نوی. هه‌روه‌ها ناسمانی نوی و زوی نوی ده‌به‌ن شوینی راستوودروستی (2په‌تروۆس 3: 13). خه‌لکی په‌یوه‌ندیان له‌گه‌ل به‌کتر ده‌گه‌رپه‌توه و گه‌لی خودا ته‌نها کاری راست ده‌که‌ن. به‌لام ئەو که‌سانه‌ی که گونا‌ه و گه‌نده‌لی ده‌که‌ن له‌سه‌ر زوی ئیستا ناچنه‌ ناو ئەو زویه‌ (بینین 21: 27). رۆما 4: 13، رۆما 8: 19، 21

2 پرسیار 2: 21) بۆچی له‌وی ده‌ریا نییه‌؟ تیبینییه‌کان:

ئا ده‌ریا. له‌ کتیبی پیرۆز، (ده‌ریا) ناماژه‌ به‌ شیواوی و کیشه‌ ده‌کات. هیمایه‌که بۆ نه‌ته‌وه سته‌مکاره‌کان (ئیشایا 8: 7) (ئیشایا 17: 12). وینه‌یکه بۆ هیزه سته‌مکاره‌کان که ده‌به‌ن هۆی شیواوی و هه‌ره‌شه‌ی ژیان. هه‌روه‌ها ناماژه به‌و نه‌ته‌وانه ده‌کات که دژی عیسا‌ی مه‌سیح ده‌په‌رستن ﴿درنده‌یه‌کم بینی له‌ ده‌ریایه‌که ده‌رده‌چوو﴾ (بینین 13: 1) (دانیال 7: 2-7)، هه‌روه‌ها بابل ﴿ئهو ئاوانه‌ی بینیت، که داوینییسه‌که له‌وی دانیشتوه، گه‌ل و خه‌لک و نه‌ته‌وه و زمان﴾ (بینین 17: 15). بۆیه ئەم نایه‌ته نالیت که هیچ زه‌ریایه‌ک ناییت، به‌لکو نه‌ته‌وه‌ی بت په‌رست نامینن، ئەوانه‌ی دژی مه‌سیح، هه‌روه‌ها هیژی سته‌مکار و گه‌نده‌لی ناییت له‌سه‌ر زوی نوی.

با رووباری ئاوی ژیان. ناسمانی ئیستا و زوی ئیستا و ده‌ریاکانی ئیستا به‌ته‌واوه‌تی ده‌گۆریت (رۆما 8: 2) (2په‌تروۆس 3: 10). گه‌ردوون به‌ شیوه‌یه‌کی شکۆدار نوی ده‌بیته‌وه. له‌جیاتى ده‌ریای ترسناک که ژیانى مرۆف ده‌خاته مه‌ترسی، رووباری ئاوی ژیان ده‌بیت (بینین 22: 10) که خزمه‌تی مرۆف و ناژه‌ل ده‌کات له‌سه‌ر زوی نوی. ئەم گۆرانکارییه‌ هیمایه‌ که بۆ ئەوه‌ی که په‌یوه‌ندی مرۆف به‌ سروشت ده‌گه‌رپه‌توه سه‌ر شیوه‌ی کۆنی له‌سه‌ر زوی نوی (ئیشایا 11: 6-9) (حه‌زقیال 47: 9)! سروشت ده‌گه‌رپه‌توه ئەو دۆخه‌ی خودا ده‌یویست له‌سه‌ری بیت (کردار 3: 21)! له‌گه‌ل ئەوه‌شدا رووباری ئاوی ژیان گرنگییه‌کی هیما‌یی و روحی سه‌ره‌کی هه‌یه.

پرسیاری 3 (21:2) ئەو شتە چییە کە شاری پیرۆز ناماژە پیدەکات؟ (ئۆرشەلیم) دابەزیو لە ئاسمان؟ **تیبینیەکان:** ئا بووک. (ببین 21:2، 9-10) بە روونی بۆمان ئاشکرا دەکات کە ئۆرشەلیم بە واتای وشەیی مەبەستی شار نییە، بەلکو مەبەستی ناماژە بە (بوکی مەسیح)ە (ئیشایا 54:1-3، 5، 6، 11-13). لە پەیمانی کۆن، باوەردارە راستەقینەکان بە هیما پیمان دەووترا (بوکی خودا) (ئیشایا 62:5) (ئیشایا 54:5). لە پەیمانی نوێ، باوەردارە راستەقینەکان بە هیما پیمان دەووتیت (بوکی مەسیح) (2 کۆرینسۆس 11:2-3). بۆیە هەموو ئەو باوەردارانە دەگەرێنەوێت بۆ ماوەکانی پەیمانی کۆن و پەیمانی نوێ بە هیما (ئۆرشەلیمی ئاسمانی) پێک دەهێنن پێش گەرانهوی عیسا مەسیح (غەلاتیا 4:21-31) (عیبرانییەکان 12:22-24) (عیبرانییەکان 13:14). هەرۆها پاش گەرانهوی (ئۆرشەلیمی نوێ) پێک دەهێنن.

بە ئۆرشەلیمی ئاسمانی دەبێتە ئۆرشەلیمی نوێ. **بە هیما گەلی خودا لەسەر زەوی ئیستا و زەوی نوێ.**

ئۆرشەلیمی نوێ و بووک، هیما بۆ گەلی خودا، واتا کۆمەڵی باوەرداران بە (مەسییا) بە درێژایی میژوو لەسەر زەوی. لە کاتی گەرانهوی عیسا مەسیح (هەستانەوی مردووان، لێرسینەوی کۆتایی، ئاسمان و زەوی نوێ). (ئۆرشەلیمی ئاسمانی) لە ئاسمانەو دادەبەزیتە سەر زەوی بە هەژمار کردنی بە (ئۆرشەلیمی نوێ). پاشان ئاسمانی نوێ دیتە سەر زەوی نوێ. باوەرداران دەبنە شانشینی بینراو بۆ خودا لەسەر زەوی نوێ. لە پەرتوکی بینینی یۆحەننا ئۆرشەلیمی نوێ بە زاراوی شکۆدار وەسف دەکات چونکە هیچ شتێک نییە لە گەردوون مەزنتر بێت لەو گەلی ژیانی هاوبەشی هەیه لە گەڵ خودای زیندوو. لەو کاتە شاری بابل هیمایه کە بۆ گەله بیاوهرەکان و هیمایه کە بۆ سیستەمی کۆن لەسەر زەوی (ببین 17:5)، شاری ئۆرشەلیم هیمایه کە بۆ گەلی خودای باوەردار و پیرۆزکراو، هەرۆها هیمایه کە بۆ سیستەمی نوێ (عیبرانییەکان 11:9-10، 13-16).

لەلایە کەوێ (ئۆرشەلیمی ئاسمانی) و وێنەییکی نمونەییە کە پێویستە گەلی خودا لەسەری بێت ئیستا پێش گەرانهوی عیسا مەسیح! (ببین 21:5) دەفەرموویت ﴿ئەو ئەتە هەموو شتێک (ئیستا) نوێ دەکەمەوه﴾، هەرۆها (ببین 21:6) دەفەرموویت ﴿لە کانی ئاوی ژیان بە خۆرای دەدەمە تینوو﴾. (ببین 21:7) دەفەرموویت ﴿ئەوێ سەریکەوێت (لەسەر ئەم زەوییه) ئەوانە بە میرات بۆ دەمێنیتەوه، دەبە خودای و ئەویش دەبێتە کورم﴾ (یان دەبێتە کچی) (2 کۆرینسۆس 6:18) هەرۆها (ببین 22:2) دەفەرموویت ﴿گەلای درەختە کەش بۆ چاکبوونەوهی نەتەوه کانه﴾!

لەلایە کە دیکەوێ (ئۆرشەلیمی ئاسمانی) راستییکە نایابە سەبارەت بە دۆخی گەلی خودا کە لەسەری دەبن لەسەر زەوی نوێ لە پاش گەرانهوی عیسا مەسیح! (ببین 21:1) دەفەرموویت ﴿چونکە ئاسمانی یەکەم و زەوی یەکەم بەسەرچوون﴾ هەرۆها (ببین 21:4) دەفەرموویت ﴿ئێتر مردن نابێت، شیوەن و هاوار و نازار نامینن، چونکە شتەکانی پێشوو بەسەرچوون﴾ (ببین 22:3) دەفەرموویت ﴿ئێتر هیچ نەفەرەت نامینیت﴾.

تا بانگهێشتی بۆ چوونه ژوورهوه. پێش گەرانهوی عیسا مەسیح، شاری ئۆرشەلیم کلیسا دەنوێنیت لە ئاسمان و لەسەر زەوی (غەلاتیا 4:24-27) (عیبرانییەکان 12:22-24). هەرۆها پێش گەرانهوی مەسیح دەروازەکان بە درێژایی کات کراوێه چونکە کاتی نیعمەتی خودایە، کاتی بانگهێشت کردنی هەمووانە بۆ ئەوێ باوەر بە عیسا مەسیحی خوداوەند بکەن و بچنە شاری ئۆرشەلیم کە هیما کۆمەڵە گەلی خودای باوەردار و پیرۆزە!

پرسیاری 4 (21:7-8). واتای چییە سەرکەوتووین؟ **تیبینیەکان:** پێش گەرانهوی عیسا مەسیح، (سەرکەوتن) کاریکی راسپێردراو بۆ هەموو باوەردارێک لەسەر زەوی، بەرەنگاریە لەبەردەمی داندراوە! عیسا مەسیح دەفەرموویت ﴿لە جیهاندا تەنگانەتان هەیه. بەلام وورەتان بەرز بێت، جیهانم بەزاندوو﴾ (یۆحەننا 16:33). لە (ببین 14:17) دەخوێننەوه ﴿ئەوانە لەگەڵ بەرخە کە دەجەنگین و بەرخە کە دەیانەزینیت، چونکە گەورە گەورانە و پاشای پاشایەکانە، ئەوانە لەگەڵ ئیدان بانگکراو و بژاردە و دڵسۆزن﴾ یۆحەننا نێردراو دەپرسیت و دەلێت ﴿کییە جیهان دەبەزینیت؟ تەنها ئەو کە باوەرێ هەیه کە عیسا کورێ خودایە﴾ (1 یۆحەننا 5:5). هەرۆها دەرباری لاوان دەلێت

بۇ ئىۋەم نۇرسى، لاۋەكان، چونكى بەھىزىن، ووشەى خوداتان تىدا چەسپاۋە و خراپەكارتان بەزاندىۋە ﴿(يۇحەننا2: 14). لە (بىنن 11: 12) دەخوئىننەۋە ﴿ئەۋان بە خوئىنى بەرخەكە و بە ووشەى شاھەتەئىيان بەزاندىيان، چونكى ھەتا لە ۋەى مردنەش ئىيانى خوئان خوئشەۋىست﴾ ھەرەك پۆلىسى نىردراۋ دەفەرموۋىت ﴿بەلام لە ھەموو ئەمانەدا سەرکەۋتەنى تەۋاۋمان ھەبە بەۋەى خوئشى ۋىستۋىن﴾ (رۇما8: 37).

سەرکەۋتەن واتە خوڭراگرىت لەگەل عىساي مەسىح خوداۋەند لە ھەموو بارودۆخىكدا و رىگا نەدەت بە شەتەن و جىھانى گوناھبار دورت بەكەنەۋە لە خزمەت و ئىيانى ھاۋبەشى لەگەل خودا. ھەرۋەھا وانا لە دژى لاۋازى رۋحى بىھەنگىت ھەتا كۆتايى و بەرەنگارى ستەم بىتەۋە. بەلام ئەۋ كەسانەى كە دەدۆرپىن لە بەدەستەئىيانى سەرکەۋتەن، ئەۋ بىباۋەرەنەن كە پايە و ناۋبانگى و خوئشى ئەم زەۋىيەن پى باشترە لە رزگاربوون لەسەر زەۋى نۆى.

پرسىارى 5 كاتىك يۇحەنناى نىردراۋ باسى خەۋنەكەى دەكات كە بە ئۆرشەلىمى نۆى بىنى، باسى شوورە و دەرگا و بنچىنە و گۆرەپانى شارەكە دەكات. واتاى ئەم بەشانەى شارەكە چىيە؟
تېبىنىيەكان: ئەم بەشانەى شارەكە ھىماى گەلى خودا دەكات لە ھەموو لايەنىكەۋە.

پرسىارى 6 (17، 12: 21) واتاى شوورە چىيە؟
تېبىنىيەكان: شوورەى بەرز و مەزىن بۇ پاراستنى گەلى خودا و ئاسايشيان بو. ئەستۋورى شوورەكە 144بال بو (نرىكەى 65م). ژمارەكە لىرە ھىمايە: خودا (بە نواندى ژمارە3)، چوار گۆشەكانى زەۋى (بە نواندى ژمارە4)، گەلى خودا (بە نواندى ژمارە12) بەپىي ژمارەى ھۆزەكانى گەلى خودا لە پەيمانى كۆن و ژمارەى نىردراۋەكان لە پەيمانى نۆى (بىنن 12: 21، 14) تەۋاۋى (بە نواندى 12*12=144). دواتر شوورە ئامازە بە گەلى خودا دەكات بە درىژايى مېژو (پىش گەرەنەۋەى مەسىح، لەسەر زەۋى نۆى پاش گەرەنەۋەى مەسىح) لە ئاسايشدا دەمىننەۋە لە ئىيانى ھاۋبەشى لەگەل خودا. عىساي مەسىح فەرموۋى ﴿كەسىش لە دەستم ناينرفىنىت﴾ (يۇحەننا 10: 28) ھەرۋەھا فەرموۋى ﴿كەسىان لەناۋناچن﴾ (يۇحەننا 17: 12)!

پرسىارى 7 (15، 13-21: 21) واتاى دەرگاكان چىيە؟
تېبىنىيەكان: دەرگاكان بۇ چورنە ناۋ ئەۋ كۆمەلە گەلەى ئىيانى ھاۋبەشىيان ھەبە لەگەل خودا. چونكى پىش گەرەنەۋەى عىساي مەسىح ھەرەكەسىك جلى بە خوئىنى بەرخ بشوشتبايە مافى چورنە ناۋ شارى ھەبو (بىنن 22: 14)! دەرگاكان ھەرگىز داناخرىن. چونكى پىش گەرەنەۋەى عىساي مەسىح رىكەۋتەنىكى گەرە ھەبە بۇ چورنە ناۋ كۆمەلەى گەلى خودا بە باۋەرەۋە. دەرگاكان لە ھەموو لايەك و ناراستەيەك ھەبە و خەلك لە ھەموو مىللەتىك لە جىھان كۆدەكاتەۋە (ئىشاپا 43: 5-7) (مەتتا 24: 14) (بىنن 5: 9). فرىشتەكان دەرگاكان دەپارىزىن تاۋەكو ستەم و ستەمكاران نەچنە ناۋ شارەكەۋە (بىنن 21: 27). ناۋى دوانزە ھۆزەكەى نەۋەى ئىسرائىل لەسەر دەروازەكان نووسراون و ئامازە دەكات بەۋ كەسانە دەكات كە تەنھا ئەۋان لە شارەكەدا دەئىن ئەۋانەن كە سەر بە گەلى خودان. ئەمەش واتاى ئەۋەبە كە تەنھا ئەۋ كەسانە دەچنە ناۋ شارەكەۋە كە ناۋبان لە پەرتوۋكى ئىيانى عىساي مەسىح نووسراۋە (بىنن 21: 27).

پرسىارى 8 (14: 21) واتاى بنچىنەكان چىيە؟
تېبىنىيەكان: بنچىنەكان بۇ بەھىز كەردنى شوورەى شارە. بنچىنەكان ھىمايە بۇ دوانزە نىردراۋى مەسىح ئەۋانەى كلىساي مېژوۋىيان دامەزراند (تەفەسۇس 2: 20) (مەتتا 16: 18-19) (كردار 1: 8). نىردراۋان ئەۋ كەسانەن كە بە چاۋى خوئان عىساي مەسىحيان بىنىۋە و بە گۆيى خوئان گۆيان لىبوۋە، ئەۋان بنچىنەى راستەقىنەى كلىسان (1 كۆرىنسۇس 3: 11). بە شاھەتى و نووسىنەكانىيان ھەستان بە دانانى بنچىنەى كلىساي مېژوۋىي و سەرنجى خەلكيان راكىشا بۇ عىساي مەسىحى خوداۋەند و بۇ ئۆرشەلىمى ناسمانى. ھەرۋەھا بەردە بەنرخەكان كە بنچىنەكان دەرازىننەۋە (ئىشاپا 54: 11-12) (بىنن 21: 19-21) ھىمايەكە بۇ جۆرەھا دانايى خودا (تەفەسۇس 3: 10).

تیبینییه کان:

پرسیاری 9 (21:16) بۆچی شیوهی شاره که له خشتهک دهچیت؟

ئا وینهی خشتهک. شاره که شیوهی خشتهکی مهزنی وهردهگرت (12000*12000*12000 ستادیه) (دوازده هزار ستادیه: نزیکه دوو هزار و دوو سهد کیلومهتره). بهلام به واتای ووشهیی مهبهست له شار نییه، ههروهها شیوهکهشی به واتای ووشهیی خشتهک نییه. پیتشتر له کتیبی پیروژ نامازه به شیوهی خشتهک پینکراوو له ریگای پیوانهیی چیگای ههرهپیروژ له چادری ژواندا. ههروهها له ریگای پرستگای سلیمان (1پاشایان: 6:20). له کاتی پهیمانی کۆندا، چیگای ههرهپیروژ - که سندووقی پهیمانی تیدابوو - به مائی خودا ههژمار دهکریت به ههموو شکۆمهندییهوه (1ساموئیل: 4:4) (2پاشایان: 19:15) (1پاشایان: 8:10-11). له پهیمانی نوی، چیگای ههرهپیروژ هیمایه که بۆ ههمان ناسمانه (عیبرانییهکان: 9:12، 24).

با هیماهی گهلی خودا لهسه زهوی ئیستا و لهسه زهوی نوی. ههموو نهو باوهردارانهای ههن لهسه زهوی ئیستا - به هیما - به ئۆرشه لیمی سهروه واته (ناسمانی) ههژمار دهکرین (غلاتیا: 4:26) ههروهها پهرستگایهکی پیروژ له خودا وند (تهفسسوس: 2:19-22) ههروهها ئۆرشه لیمی نوی له شیوهی چیگای ههرهپیروژ له پهرستگادا (بینین: 21:1). نهوان مائی خودا له ریگای روحی پیروژ دادهنین (تهفسسوس: 2:19-22)! ئۆرشه لیمی ناسمانی شیوهیکی خشتهکی نییه، به لکو دیمه نی نمونهیی گهلی خودایه لهم سهردهمهدا پیتش گهراوهوی عیسیای مهسیح له بهر نهوهی مائی خودا (2کۆرینسسوس: 6:16). لهسه زهوی نوی، کلنسا (ههموو باوهرداران) وهک مائی خودای شهوقداره به رووناکی شکۆی خودا (بینین: 21:3، 11).

با ژمارهی 12000. ژمارهی 12000 ستادیه نهجمای جارانی 3*4*10*10 یه. چونکه ژماره سی هیمایه بۆ خودای (سی تهقنوم)، ژماره 4 هیمایه بۆ (ههر چوار گۆشهی زهوی)، ژماره 1000 که دهکاته 10*10*10 هیمایه بۆ تهواوی بۆ سنوور. بۆیه ژماره 12000 نامازه دهکات به نهجمای تهواو و کوتایی بۆ کاری رزگارکردن که خودای (سی تهقنوم) به درێژیایی میژوو نهجمایدا و له ناو ههموو گهلهکانی جیهان. ئەم نهجمهش شانیشینی خودایه شهوکاتهی ژمارهی باوهرداران له پهیمانی کۆن و پهیمانی نوی به تهواوی دیتته دی (رۆما: 11:25-26)، بهم شیوهیه. ئۆرشه لیمی ناسمانی که شیوهی خشتهک له خۆ دهکریت مهبهستی گهلی خودایه له کتیبی پیروژ، له شیوهی نمونهیی و شیوهی گشتی له بهر نهوهی نهجمای کوتایی و گشتیه بۆ کاری رزگاری نهوهی خودای باوک، خودای کور، خودای روحی پیروژ نهجمایاندا.

پرسیاری 10 (21:9، 22:2) واتای شهقام چییه؟

تیبینییهکان: ووشهکانی (شهقام) و (رووبار) و (درخت) له زمانی رهسهندا به شیوهی تاک دیت، بهلام دهکریت واتای تاک و کۆ بدات. بۆیه بینینه که تنهها یهک شهقام و یهک رووبار و یهک درخت دهرناخت به لکو شوینیکی پر له درخت و رووبار و شهقام! شهقام نامازه به ناسانی گهیشته به تهختی خودا و رووباری ژیان و درختی ژیان دهکات. شهقامه که له زیری خاوین بوو که له کریستالی دهکرد، نه مهش هیمایه که بۆ پاک و بیگهردی نهو کهسانهیی که له خودا نزیک دهنهوه (یۆحه ننا: 3:19-21، 8:12) و ژیانیه هاوبهشییان ههیه له گهله خودا (1یۆحه ننا: 1:5-7).

تیبینییه کان:

پرسیاری 11 (21:22) بۆچی له شاری نوی پرستگا نییه؟

ئا پهرستگا پیتش هاتنی یهکه می عیسیای مهسیح. پیتش هاتنی یهکه می عیسیای مهسیح، شکۆمندی خودا بهروژ له ههرو و بهشهو له ناگر لهسه ههردوو (کروب)ی سه سندرودوقی پهیمان دیار بوو، له چیگای ههره پیروژ له چهتری ژواندا، یان له پهرستگادا (دهرچوون: 25:22، 40:34-38) (1ساموئیل: 4:4) (2پاشایان: 19:15).

با پهرستگا پاش هاتنی یهکه می عیسیای مهسیح. پاش هاتنی یهکه می عیسیای مهسیح، چیت پرستگای دروستکراو به دهستی مرۆف شوینی مانهوهی خودا نهما (کردار: 7:44-50، 17:24-25). پهردهی پرستگای ئۆرشه لیم بووه دوو لهت له سهروه بۆ خوار بۆ نامازهکردن لهوهی لهو کاته بهسهروه که هیچ کهسێک باوه به عیسیای مهسیح بییتیت دهتوانیت راستهوخۆ نزیکک بیتهوه له خودا له ریگای روحی پیروژ (تهفسسوس: 2:18، 3:12) (عیبرانییهکان: 4:14-16). چیت چیگای ههره پیروژ و

و پرستگای پېرۆز نه ما.

پ ۱ شتکۆمهندی خودا له عيسای مهسيح ديار بوو. پيش گهړانه وهی عيسای مهسيح، عيسای مهسيح وینه یه کی بېنراوه بۆ خودای نه بېنراو (کۆلۆسی 1: 15)، تيشکی شکۆی خودایه و ینه ی کورمه کېتی (عیرانییه کان 1: 3) (یۆحه ننا 1: 14). پاش گهړانه وهی عيسای مهسيح، عيسای مهسيحی خودا وهند ده بیته وینه ی بېنراو بۆ خودای نه بېنراو، باوهردارانیش ده توانن هه موو کاتیك روخساری خودا بېینن و راسته خو ژيانی هاویه شیان له گهړ خودا هه بیته له ریگای عيسای مهسيح وه. خو شیان ده ویت و خزمه تی ده کهن، هه رده م راسته وخۆ له حزوری خودا ده بن (بېینن 22: 3-5).

ت ۱ پرستگای راسته قینه له ئۆرشه لیمی نوی. پرستگا نییه له کاتی ئیستا که گهلی خودای نمونه یی تیدا یه هه روه ها له داها توه که گهلی خودای ته وای تیدا ده بیته چونکه خودا و بهرخ (عيسای مهسحی خودا وهند) پرستگای شاره کهن. هه روه ها تيشکی شکۆی خودا چیتر ته نها تاییه نییه به جیگای هه ره پېرۆز یان شوینیکی دیاریکراو، به لکو له هه موو شوینیکی ده رده که ویت له ریگای جینشینی عيسای مهسيحی خودا وهند له گهړ گهله که ی ته گه ر هاتوه له سه ر زهوی ئیستا بوو یان له سه ر زهوی نوی. یه که یه کی ته وای ده بیته له نیوان خودا و گهله که ی به را ده یه که عيسای مهسيح خودا وهند خودای توانا دار پرستگای گهلی خودا (بېینن 21: 22) (تیشایا 8: 14).

پرسیاری 13 (21: 24 - 27) ئەو نەتەوانە کێن که له ئۆرشه لیمی نویدا هەن، چی ده هیئنه ئۆرشه لیمی نوی؟ **تیبینییه کان:**
ا نەتەوانەکان پيش گهړانه وه. پيش گهړانه وه، زۆریه نه ته وه کانی سه ر زهوی عيسای مهسيح وهك خودا وهند و ېزگاركار قبول ده کهن و ده بنه به شیک له ئۆرشه لیمی ئاسمانی (مهتتا 24: 14) (بېینن 5: 9-10). خودا له ریگای مهسيحی خودا وهنده ده په رستن، به هه موو شتیکی چاک له کهلتوریان، به هۆنراوه و مۆسیقا و گۆرانی ووتن.
ب نەتەوانەکان پاش گهړانه وه. پاش گهړانه وه، که ئۆرشه لیمی ئاسمانی له شیوه ی ئۆرشه لیمی نوی دیته سه ر زهوی نوی، باوهرداران له هه موو هۆز و زمان و نه ته ویتیک پیکدین و ده بنه گهلی خودا له سه ر زهوی نوی تاهه تایی (بېینن 21: 3) گهلی خودا له یه که ناچن و هه رگیزیش له یه که ناچن. هه رده م جۆراوجۆریه کی گه ره هه یه له نه ته وه کان و به ره کان و توانا کان. هه موو شتیکی له کهلتوره که یان تیپه ری به تاقیکردنه وهی ئاگری لپرسینه وه (1 کۆرنسۆس 3: 12-15)، هه موو شتیکی راست (فیلپیی 4: 8) ده بیته به شیک له ئۆرشه لیمی نوی. بېر بکه وه له زانست، به ره، مۆسیقا، گۆرانی، هونه ر، نووسراوه کان، هه موو شتیکی که خودا شکۆدار ده کات. هیچ شتیکی خراب و گهنده ل ناچیتته ناو ئۆرشه لیمی نوی (بېینن 21: 27) ئەوانە دە چنە ئۆرشه لیمی نوی تەنھا ئەوانەن که ناویان نووسراوه له په رتوکی ژيانی عيسای مهسيح (بېینن 20: 5).

پرسیاری 12 (21: 23 ، 22: 5) هۆی نەبوونی خۆر و مانگ و چرا چیه له شاری نوی؟
تیبینییه کان: خۆر و مانگ و چرا ناییت له شاره که چونکه خودا و عيسای مهسيح ېروناکییه که ین. بۆیه عيسای مهسيح پیی ده وتریت (چرای شار) چونکه به شیوه یه کی بېنراو روخساری خودا و سیفاته کانی ئاشکرا ده کات (بېینن 22: 4) (یۆحه ننا 1: 4-5) (یۆحه ننا 14: 9) (2 کۆرینسۆس 1: 15) و زانیاری خودای راست و ېزگاریکار ده گوازیته وه بۆ باوهرداران له م سه رده مه دا پيش گهړانه وهی عيسای مهسيح، هه روه ها له شانشینى خودا له سه ر زهوی نوی پاش گهړانه وه.

پرسیاری 14 بېینن 22: 1 واتای ېرووباری ژيان چیه؟ **تیبینییه کان:** پيش گهړانه وهی عيسای مهسيح (ېرووباری ژيان) ئاماژه به جاردانی په یامی ئینجیل ده کات بۆ ېزگار بوونی هه موو جیهان و به خشینى ژيانی تاهه تایی بۆ ئەوانە که ئاره زوویان هه یه بېخۆنه وه (یۆحه ننا 4: 10 ، 14 ، 7: 38). پاش گهړانه وهی عيسای مهسيح، (ېرووباری ژيان) ئاماژه به ته وای ېزگار بوون ده کات که خودا به گهله که ی ده بیه خشیته .

بینین 22 : 3-5

پرسباری 16

باوهرداران دهبه خاوهنی چی له شاری نوئ؟
تیبینییه کان: ئەو باوهردارانەئە که له شاری نوئ ددژین به تهواوهتی پراسپارده سه ره کیه که بیان تیده گهن، له وهی دهسه لاتدارین به سه سر وشتی جوان و هه موو شتی که خواد دروستی کردوو (سه دناوون: 1: 26 ، 28).

بینین 22 : 2-5 واتای درهختی ژیان چیه؟

پرسباری 15

تیبینییه کان: پيش گه رانه وه، درهختی ژیان و گه لاکانی ئاماژه به کاریگه ری تهواوی موژده دهکات و زۆری پزگاری خودا و شیفای دههینیت بۆ لهش و روح له م سه رده مه دا له کلیسای نمونه بیدا. پاش گه رانه وه، درهختی ژیان ئاماژه به شیفای و تهواو دهکات بۆ هه موو ئەو ئازارانەئە تاقیمان کردۆته وه له زهوی کۆن، ههروهها ئاماژه به هه موو به ره که ته به رده وهامه کانی خودا دهکات که هه موو پیدایسته یه کانمان بۆ دابین دهکات و دلشادمان دهکات و باسیش ناکریت. چونکه له سه ر زهوی ئیستا مرۆف ده رکرا له به هه شت. به لام له سه ر زهوی نوئ به هه شت له ناو شاره که دا ده بیته.

پرسباری 17 بهرای تو وهک باوهرداریک به شه کانی (21 و 22) په رتووکي بینین، گرنگی چیه بۆ ژیانته؟

تیبینییه کان: به شه کانی (21 و 22) په رتووکي بینین فیرم ده که ن وه لامی پرسباری (بۆ کوی درۆم؟) بده مه وه. بیگومان عیسی مه سیحی خودا وه ند ده بینم له کاتی گه رانه وهی. ههروهها خودا له شم زندوو ده کاته وه و له به رده می پامده گریت له بهر پیشکه شکردنی لیپرسینه وه سه باره ت به ژیانم له سه ر زهوی. به م شیویه ده گۆریم و ده به هاوشیویه عیسی مه سیحی خودا وه ند، تاهه تایی له حزوری خودای بینراو ده ژیم له ریگای عیسی مه سیحی خودا وه ند وه له سه ر زهوی نوئ. له وی ژیانی هاو به شیم ده بیته له گه ل خودا، ده بیه رستم، خزمه تی ده که م، له شانیشینی هوکمرانی ده که م له گه لی له سه ر زهوی. پاشان، داها توویه کی جوان چاوه ریم ده کات.

ههنگاوی 4 : جیبه جیکردن

بیربکه ره وه: کام له وه راستییانه ی که له کتیبی پیرۆز هاتوو ده ست ده دات وه کو کاریکی ره فتاری باوهرداران؟
به شداریکردن: با پیکه وه بیر بکه یه وه و ئەو جیبه جیکردنانه بنووسین که ده توانین له (بینین 21: 1-22: 6) ده ریبه یین؟
بیربکه ره وه: ئەو جیبه جیکردنه پیشنیارکراوه چیه که خودا لیتی داوا ده کات بیگوریت به جیبه جیکردنی که سی؟
بنووسه: ئەم جیبه جیکردنه که سیبه له په راوه که ت بنووسه. هه ست به سه ره خۆبی بکه له به شداری کردنی جیبه جیکردنه که سیبه که ت که خودا له دلته داناوه. (له بیرت بیت که ئەندامانی هه ر گروپیک راستی جیاواز پیکده خه ن: یان له خودی راستیبه که جیبه جیکردنی جیاواز در ده هیئن. ئەمه ی خواره وه لیسته یه که به جیبه جیکردنی پیشنیارکراو).

نمونه ی جیبه جیکردنی پیشنیارکراو.

- 3-1: 21 به په رۆشه وه چاوه رپی گه رانه وه ی عیسی مه سیح ده که م که ئاسمانی نوئ و زهوی نوئ دهبه راستیبه ک.
- 4: 21 له یادم ناچیت که هه موو فرمیسک و بیتا قه تی ئیستام شتی کاتین و راستی تهواو چاوه ریم ده کات!
- 8-7: 21 ده به که سیکی براوه و سه رکه وتوو.
- 16: 21 ته نها بۆ شتی که هه ول ده ده م، له حزوری خودا به هه موو رۆژانی ژیانم، رابیمم له سیفه ته جوانه کانی خودا.
- 17: 21 گو مانم نیبه له وه ی عیسی مه سیحی ده مپاریژیت، هه روه که چۆن شووه ی شار ده پاریزیت (یو حه ننا 17: 21).
- 21-18: 21 به دانا یبه جیاوازه کانی خودا بانگه یشت ده که م (ئه فه سو س 3: 10) (یا قوب 3: 17).
- 22: 21 هه موو باوهردارانی جیهان وه که په رستگایک ده بینم که خودا به روحی پیرۆز تیبیدا نشته جی ده بیته (ئه فه سو س 2: 22).
- 23: 21 به به رده وهامی هه ول ده ده م زیاتر خودای زیندوو بناسم له ریگای رامن له روخساری عیسی مه سیحی خودا وه ند (2 کۆرنسو س 4: 6).

- 25:21 به خەلکانیتر رادەگەییەنم که دەرگاگان هیشتا کراوەن و کات هیشتا گونجاوە بۆ پەسەند کردنی نیعمەتی خودا که به رزگارکردن خۆی دەنوێنیت (لوقا4:17-21).
- 26:21 ئەوەی دەیکەم (خویندن، کار، پەيوەندیەکانم، هتد...) وەکو ئەو بۆ خودی خودا دەیکەم (کۆلۆسی1:16 ، 3:17).
- 27:21 له هەموو هەلسوکەوتە هەلە و بینرخەکان رزگار دەبم.
- 2:22 ریگا بە رابردوو دەدەم زام و ئازارە کۆنەکانم تیمار بکات.
- 3:22 به شوین هەنگاوەکانی عیساى مەسیح دەپۆم لەژیانم لەسەر ئەم زەویە، بۆ ئەوەی خزمەت بکەم نەوێک خزمەت بکریم (مەرقۆس10:45).

نموونهی جێبەجێکردنی کەسی.

ئ) دەمەوێت لەبیرم بێت که من نامۆم و لەسەر زەوی ئیستا نامۆم، لەبەر ئەوەی وەلاتی استەقینەم له ئۆرشەلیمی ئاسمانییه. ئەمە یارمەتیم دەدات که زۆر بەو شتانه سەرقاڵ نەبم که لەم جیهانه دایە. من دەمەوێت گەنجینهیهك بۆ خۆم دابین بکەم له ئاسمان (مەتتا6:19-21) (کۆلۆسی3:1-4).

ب) دەمەوێت له ماوهی ژیايم لەسەر زەوی- ئەو کارە بکەم که له داهااتوو لەسەر زەوی نوێ دەیکەم. من دەمەوێت ژیاينی هاوبەشم هەبێت له گەل خودا، بپەرستم و خزمەتی بکەم، خەلکی بێنمە شانشینه کەمی و هەموو ئەو کارانه بکەم که شکۆمەندی دەکات. هەرۆهە دەمەوێت له هەموو شتێک زیاتر شانشینی خودا داوا بکەم (مەتتا6:33).

هەنگاوی 5 نوێژ بکە.

با به نۆره نوێژ بەرزبکەینەووه بۆ خودا، هەر کەسێک بۆ راستییەك نوێژ بکات که خودا له ریگای (بینین21:1-22:6) فیڕمانی کرد. (له نوێژمەکت له گەل ئەو شتە وەلامدانەوت هەبێت که له وانەمی ئەم پەرتووکه فیڕی بوویت. مەشق بکەن لەسەر نوێژی کورت که له رستهیهك یان دوو رسته پیکبیت. له بیرت بێت که ئەندامانی هەر گروپیێک دەتوانن بۆ شتی جیاواز نوێژ بکەن)

نوێژ

ئەرکی مالی

بۆ وانەمی داهااتوو

له گروپی دووانی یان سیانی، نوێژ بەرز بکەنەووه له پیناوی یەکتی و هەموو جیهان.

رەبەری گروپ: ئەم ئەرکی خوارەووه به نووسراوی بده ئەندامانی گروپه کەت، یان داوايان لیبکە له پەراوەکانیان بینوسنەووه. بەلین: بەلین بده یەکیک له رێخستنه کان ئەنجام بدەیت. خەلۆهتی روحی: هەموو رۆژێک کاتێک بەسەر بەره له خەلۆهتی روحی. رۆژانه نیو بەشی (یۆحەننا7:53 - 11:37) بخوینە. شیوازی راستی پەسەندکراو بەکار بهینە. تیبینییه کانت بنووسە. دەرڤەردن: وردبەرەووه له ئایهته کتیبییه نوێکان و دەرڤەردن بکە. (پەندەکان3:5-6). هەموو رۆژێک پێداچوونەووهیهك بکە لهو ئایهته کتیبییهیهی دەرڤەردن کردووه. نوێژ: ئەم هەفتەیه سەبارەت به شتێک یان کەسێکی دیاریکراو نوێژ بکە، جاوه روانبه خودا چی دەکات (زەبووری5:3). زانیارییه نوێکان بنووسهوه له پەراوی تاییهت به قوتابیتی. ئەو تیبینییهات بنووسه که پەيوەندی هەیه به خەلۆهتی روحی، دەرڤەردن، خویندنهوهی کتیبی، ئەم ئەرکه مالییه.